

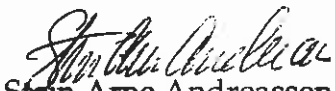
**Ornitologiske registreringer i Ridalen,
Røros kommune,
våren og sommeren 2003**

1 - 2003

Rapport

Rapport

Nr. 1 - 2003

TITTEL Ornitologiske registreringer i Ridalen, Røros kommune, våren og sommeren 2003	DATO 13.10.2003
FORFATTER/SAKSBEHANDLER Tore Reinsborg	ANTALL SIDER 31
ANSVARLIG SIGNATUR Stein-Arne Andreassen	OPPLAG 300
EKSTRAKT Våren og sommeren 2003 ble det utført ornitologiske registreringer i våtmarkssystemet nord i Rien, Røros kommune. I alt 56 fuglearter ble registrert og av disse var 27 arter våtmarksfugl. Minimum 87 par våtmarksfugl ble registrert som påvist eller sannsynlig hekkende. 6 av artene står på den norske rødlista, hvorav 5 arter ble påvist hekkende. Deler av området har høy ornitologisk verdi som hekkeområde for våtmarksfugl, mens hele undersøkelsesområdet har høy verdi som rasteplass for vårtrekkende lommer og ender. Et todelt naturreservat foreslås opprettet i de områdene som har høyest verdi for hekkende våtmarksfugl.	

STIKKORD

KEYWORDS

Ornitologiske registreringer Nasjonalpark-planen Røros kommune	Ornitologic registrations Plan for new nationalparks Røros municipality
--	---

ISBN 82-7540-153-4

Forord

Fylkesmannen har fått i oppdrag å utarbeide verneforslag for Hyllingsdalen og Viglfjella/Skardsfjella i Røros og Tydal kommuner, som et ledd i oppfølgingen av Stortingsmeldig nr. 62 (1991-92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.

Denne rapporten er utarbeidet som et ledd i verneplanprosessen for det foreslåtte verneområdet.

Feltarbeid, skriving og redigering av rapporten er utført av Tore Reinsborg.

Rådgiver Jan-Erik Andersen har vært Fylkesmannens kontaktperson for oppdraget.

Rapporten publiseres av praktiske årsaker i rapportserien til Fylkesmannens miljøvernavdeling. Innhold, vurderinger og konklusjoner står imidlertid for forfatterens egen regning.

Georg Bangjord takkes for å ha stilt feltnotater fra tidligere undersøkelser til disposisjon, og Bjørn Rangbru takkes for bl.a. å ha stilt bilder fra undersøkelsesområdet til disposisjon.

Ornitologiske registreringer i Ridalen, Røros kommune, våren og sommeren 2003

Innhold

Sammendrag.....	2
Innledning.....	3
Metodikk.....	3
Resultater.....	6
Diskusjon.....	27
Litteratur.....	31

Toppand-kull (*Aythya fuligula*) og sjøorre-kull (*Melanitta fusca*), 29. juli

Sammendrag

På oppdrag fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag ble det i perioden 28. mai – 29. juli utført ornitologiske undersøkelser i våtmarkssystemet nord for Rien, Røros kommune. I undersøkelsesområdet ble det registrert 56 fuglearter, og av disse var 27 arter våtmarksfugl. Minimum 87 par våtmarksfugl ble registrert som påvist eller sannsynlig hekkende. Det ble registrert 6 arter som står oppført på den norske rødlista, og av disse ble 5 arter påvist hekkende med til sammen 9 par. Deler av undersøkelsesområdet har høy ornitologisk verdi som hekkeområde for våtmarksfugl, mens hele undersøkelsesområdet har høy verdi som rasteplass for vårtrekkende lommer og ender. Et todelt naturreservat foreslås opprettet i de områdene som har høyest verdi for hekkende våtmarksfugl.

Innledning

Hyllingsdalen er et av områdene som inngår i St. meld. nr. 62 (1991-92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge. I stortingsmeldningen foreslås det en kombinasjon av landskapsvern og naturreservater i området. Delområdet nord i Rien har ut fra tidligere undersøkelser pekt seg ut som spesielt interessant i ornitologisk sammenheng (Bekken 1984, Bangjord 1985), i tillegg til at området også har botaniske verdier (Elven & Hveem 1986). Fylkesmannen har i verneprosessen derfor sett det som nødvendig å bedre kunnskapsgrunnlaget om fuglelivet, for å ha et bedre faglig grunnlag for å vurdere om det er forsvarlig og hensiktsmessig å etablere naturreservat i området nord i Rien. I forbindelse med planlagt utbygging av Øvre Glomma, ble det i årene 1983-85 utført ornitologiske- og botaniske undersøkelser i dette området (Bekken 1984, Elven & Hveem 1986). Hovedinnsatsen på de ornitologiske undersøkelsene ble imidlertid lagt i områdene sør for Rien, og registreringer fra det aktuelle området nord i Rien bygget kun på en befaring den 5. juli 1983. Georg Bangjord besøkte mange tjern i områdene nord for Rien 28. juli 1985.

Denne rapporten presenterer resultatene fra fuglere registreringer i dette området våren/sommeren 2003.

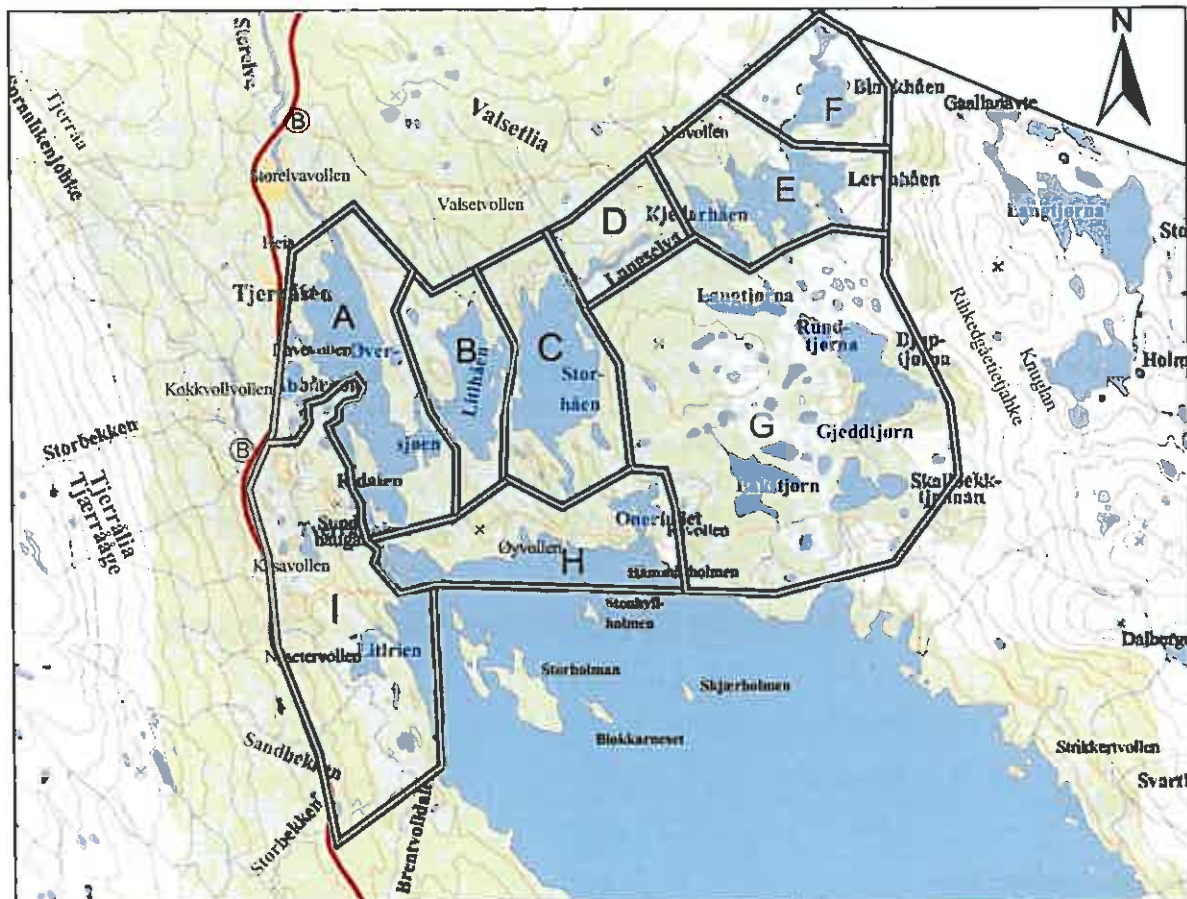
Metodikk

Undersøkelsesområdet

Undersøkelsesområdet avgrenses grovt sett av riksvegen mellom Tydal og Brekken i vest, bomvegen fra Storelvvollen til Movollen og Langen (Tydal kommune) i nord, lisida opp mot Knuglan i øst og nordsiden av Rien og Storbekken i sør (figur 1). Høydenivået på undersøkelsesområdet ligger fra 748-800 m.o.h., og dekker totalt et areal på ca. 12 km².

Undersøkelsesområdet er delt inn i ni delområder (figur 1):

- A: Øversjøen-Åbbårholet
- B: Litlhåen
- C: Storhåen
- D: Langselva
- E: Kjellarhåen-Lervahåen
- F: Blankhåen
- G: Våtmarkssystemet mellom Storhåen og Knuglan
- H: Utløp Øversjøen-Onerholet
- I: Sør for Tjerråa-Litlrien (Storbekken)

Figur 1. Undersøkellesområdet med delområder. Målestokk 1:35 000
NB50-Kartbase LKS82003-03647

Fugleregistreringer

Registreringene av fugl ble foretatt i tre perioder våren/sommeren 2003. Første periode var 28.-29.05 og 03.06. I denne perioden ble lommer, andefugler og vadefugler forsøkt totalkartlagt, mens alle individer av andre arter fortløpende ble registrert. Registreringene ble foretatt langs kantene av alle vassdragene, inkludert alle dammer og myrområder synlige på kartet (Figur 1.). Andre periode var 27.-29.06. I denne perioden ble det utført kvalitative registreringer med hensyn på hekkestatus, samt supplerende registreringer til de kvantitative undersøkelsene i første periode. Tredje periode var 28.-29.07. I denne perioden ble det utført samme registreringer som i andre periode. I første og andre periode ble området kun undersøkt til fots, mens det i tredje periode ble brukt kano i områdene Øversjøen, Litlhåen, Storhåen og nordsiden av Rien. Til observasjoner på de største tjernene, ble det benyttet teleskop med opptil 60x forstørrelse. Ellers ble det benyttet kikkert med 8x forstørrelse.

I første periode ble start- og sluttidspunkt for registreringer i de respektive delområdene notert.

Resultatene presenteres med en samlet status over undersøkelsesområdet, og med status for hvert delområde til slutt. I tabellene for delområdene presenteres antall individer sett av hver art for den av de tre periodene hvor flest individer ble registrert. For de fleste artene vil antall individer vise

til registreringene i første periode, mens hekkestatus vil vise til registreringene i andre eller tredje periode.

Hekkestatus angis etter samme system som ble benyttet under Norsk Ornitologisk Forenings atlasprosjekt (Gjershaug m.fl. 1994). Følgende koder for hekkestatus er brukt:

- A: Ingen indikasjon på hekking
- B: Mulig hekking
- C: Sannsynlig hekking
- D: Konstatert hekking

UTM-henvisningene er fra kartet *Stuggusjøen, blad 1720 I*, Topografisk hovedkartserie – M711, Statens Kartverk og viser til EUREF89 (wgs84) blått rutenett i sone 32.

Fenologi og værforhold

Forhold rundt is- og snøforhold, løvsprett og værforhold ble notert for hvert delområde ved de respektive registreringene.

Forslag til naturreservat i området

Til grunn for hvilke områder som foreslås vernet som naturreservat (Figur 2.) legges tetthet av hekkende våtmarksfugl og forekomst av rødlistede arter. I tillegg vektlegges tidligere ornitologiske undersøkelser, urørthet og botaniske verdivurderinger.

Smålom (*Gavia stellata*), 29. juli.

Resultater

STATUSLISTE FOR UNDERSØKELSESONMRÅDET

Tabell 1. Status for fuglefaunaen i undersøkelsesområdet i 2003. Tabellen oppsummerer resultatene fra de enkelte delområdene. Tegnforklaring: A: - ingen indikasjon på hekking, B – mulig hekking, C – sannsynlig hekking og D – konstatert hekking. Kategoriene A-D følger inndelingen som er brukt i Norsk Fugleatlas (Gjershaug m.fl. 1994). Antall sannsynlig hekkende par i tabellen viser til par observert/antatt par eller engstelige individer. Arter som er markert med * står på nasjonal rødliste (DN 1999) og rødlista for Sør-Trøndelag (Myklebust 1996), og er omtalt under artskommentarer for de respektive delområdene. # = Arten ble ikke sett i området, men gamle reirhull ble funnet. Antall gjelder kun voksenfugler. Rødlistestatus er beskrevet under.

Art	Latinsk navn	Antall	Antall påvist hekking	Antall sanns. hekking	Rødliste status	Status
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	8	1 par		DC	D
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	13	1 par	1 par	DC	D
Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	3				B
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	6	1 par	2 par		D
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	17	1 par	5 par		D
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	12	1 par	1 par		D
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	5	1 par	2 par		D
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	18	2 par	3 par		D
Svartand*	<i>Melanitta nigra</i>	2	1 par		DM	D
Sjørørre*	<i>Melanitta fusca</i>	12	4 par		DM	D
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	6		2 par		C
Siland	<i>Mergus serrator</i>	2	1 par			D
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	21		4 par		C
Fiskeørn*	<i>Pandion haliaetus</i>	1			R	A
Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	1				B
Dvergfallk	<i>Falco columbarius</i>	3	1 par			D
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	24	1 par	2 par		D
Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>	3				C
Trane*	<i>Grus grus</i>	8	2 par	1 par	DM	D
Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	1				B
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	15	1 par	2 par		D
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	8	1 par	3 par		D
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	27		2 par		C
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	6		1 par		C
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	5		3 par		C
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	25	1 par	9 par		D
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	18		4 par		C
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	20	1 par	3 par		D
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	36	1 par	4 par		D
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	27	5 par	3 par		D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	23	2 par	4 par		D
Rødnebb-/makrellterne	<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>	13				B
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	5				B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	18		1 par		C
Jordugle	<i>Asio flammeus</i>	1				B
Perleugle	<i>Aegolius funereus</i>	1				B
Dvergspett**	<i>Dendrocopos minor</i>	-			DC	-

Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	42	1 par	3 par	D
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	22	3 par	1 par	D
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	2	2 par		D
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	1			B
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	46	1 par	1 par	D
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	15	2 par		D
Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	1			B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	58	2 par	2 par	D
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	7			B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	36	1 par	2 par	D
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	141		6 par	C
Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	4			B
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	11			B
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	1			B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	14			B
Ravn	<i>Corvus corax</i>	5		1 par	C
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	1			B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	143	1 par	10 par	D
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	7		1 par	C
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	268	5 par	8 par	D
Grå-/polarsisik	<i>Carduelis flammea/hornemanni</i>	2	1 par		D
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	60	2 par	6 par	D

SUM: 56 arter

(59 arter inkludert grå-/polarsisik, dvergspett, rødnebb-/makrellterne)

Rødlistestatus:

R - sjelden: Sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er i en utsatt situasjon pga. liten bestand eller med spredt og sparsom utbredelse.

DC - hensynskrevende: Hensynskrevende arter som ikke tilhører kategoriene direkte truet (E), sårbar (V) eller sjelden (R), men som pga. tilbakegang krever spesielle hensyn og tiltak.

DM- bør overvåkes: Kategorien bør overvåkes omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. For disse arter er det grunn til overvåking av situasjonen.

STATUSLISTER FOR DELOMRÅDENE

I tabellene for de forskjellige delområdene er artene opplistet med antall voksne individer og hekkestatus. For tegnforklaring henvises til tabell 1.

A. ØVERSJØEN – ÅBBÅRHOLET

Områdebeskrivelse

Vannene er omkranset av bjørkeskog. Øst for Øversjøen er det to dammer omkranset av myr som hører inn under delområdet. En større holme sør i Øversjøen. Til dels store partier med siv langs vestsida av Øversjøen. Ved utløpet av Tjerråa er det et godt utviklet vierkjerr. En hytte i nord, samt noen naust.

Parti fra Øversjøen mot vest 29. juli. Tjerråfjella i bakgrunnen.

Tidspunkt

Første periode: 28.05 (kl. 20.20-21.50).

Andre periode: 29.06 (ettermiddag)

Tredje periode: 28.-29.07

Værforhold

Første periode: Lettskyet pent vær. SV stille-svak vind. Ca. 15 °C.

Andre periode: Delvis skyet oppholdsvær. Ø flau vind-svak vind. Ca. 20 °C.

Tredje periode: 28.07: Skyet og delvis skyet, noen få regndråper. SØ stille-svak vind. Ca. 15 °C.

29.07: Lettskyet og klart pent vær. SØ svak vind-lett bris. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Øversjøen ca. 50% isfritt, myrdammene isfrie. 5-10% snødekke i terrenget rundt.

Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre/tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 2. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Øversjøen-Åbbårholet.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	1	B
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	1	B
Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	1	A
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	2 (1 par)	C
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	3 (1 par)	C
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	3 (1 par)	C
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	1 (1 kull)	D
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	4	C
Svartand*	<i>Melanitta nigra</i>	2 (1 kull)	D
Sjørre*	<i>Melanitta fusca</i>	4 (1 kull)	D
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	1 (hunn)	B
Siland	<i>Mergus serrator</i>	1 (hunn)	B
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	6	C
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	7	C
Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>	1 (spillende)	C
Trane*	<i>Grus grus</i>	3	B
Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	1	B
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	7	C
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	2	C
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	6	B
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	3 (1 par)	C
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	4 (1 kull)	D
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	7 (1 kull)	D
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	1	B
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	5	C
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	2	B
Perleugle	<i>Aegolius funereus</i>	1	B
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	1 (1 kull)	D
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	1 (1 kull)	D
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	3	B
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	2	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	1	C
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	6	C
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	2	B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	3	B
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	1	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	11	C
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	20	C
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	5	B

SUM: 39 arter

Kommentarer

Smålom:

Ett individ ble sett i en myrdam øst for Øversjøen 28.05. UTM-koordinater: PQ 448 649.

Storlom:

Ett individ ble sett flygende over området mot vest 28.05.

Svartand:

Ett par ble sett i nordenden av Øversjøen 28.05. UTM-koordinater: PQ 444 653. En hunn med seks unger ble sett i Øversjøen 28.07. UTM-koordinater: PQ 448 640.

Sjørre:

To par ble sett i Åbbårholet 03.06. Samme sted ble en hunn med seks unger sett 26.07 og 29.07. UTM-koordinater: PQ 440 646.

Trane:

Tre individ ble sett flygende over området mot sør 28.05.

Perleugle:

Ett individ ble sett flygende ved Åbbårholet sent om kvelden 28./29.05.

Beverhytte:

Ei beverhytte mellom Åbbårholet og Øversjøen. UTM-koordinater: PQ 442 645.

B. LITLHÅEN

Områdebeskrivelse

Vannene er omkranset av bjørkeskog. Enkelte steder strekker myrer seg ned til vannkanten. En holme. Mindre felt med siv i enkelte områder. To hytter og et naust i nord.

Parti fra Litlhåen mot sør 28. mai.

Tidspunkt

Første periode: 28.05 (kl. 18.30-20.50).

Andre periode: Ikke besøkt

Tredje periode: 28.07 (kveld)

Værforhold

Første periode: Lettskyet pent vær. SV stille-svak vind. Ca. 15 °C.

Tredje periode: Skyet og delvis skyet, noen få regndråper. SØ stille-svak vind. Ca. 15 °C.

Fenologi

Første periode: ca. 75% isfritt, myrdukkene isfrie. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 3. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Litlhåen.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	2 (1 par)	C
Siland	<i>Mergus serrator</i>	1 unge	D
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	3	C
Trane*	<i>Grus grus</i>	1	B
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	3	B
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	1	B
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	4	C
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	4	C
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	1	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	3	B
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	3 (1 kull)	D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	2	C
Dvergspett**	<i>Dendrocopos minor</i>	-	-
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	2	C
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	1	B
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	3	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	1	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	2 (1 reir)	D
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	12	B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	1	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	8	B
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	1	B
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	15	C
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	2	B

SUM: 23 arter

Kommentarer

Trane:

Ett individ satt i sørenden av Litlhåen 28.05, lettet og fløy sørover. UTM-koordinater: ca. PQ 453 640.

Dvergspett:

Ett gammelt reirhull av sannsynligvis denne art ble funnet ved Litlhåen 28.05. UTM-koordinater: PQ 449 645.

C. STORHÅEN

Områdebeskrivelse

Vannet er i stor grad omkranset av bjørkeskog med grov stein i strandsonen. Enkelte steder strekker myrer seg ned til vannkanten. Det er mindre felt med siv i enkelte områder, mye siv i den trange passasjen i sør. Storhåen innehar tre holmer. En myrdam ved sørøst-enden av Storhåen tilhører delområdet. Det er tre hytter og et naust ved vannet.

Parti fra lengst sør i Storhåen 28. juli.

Tidspunkt

Første periode: 28.05 (kl. 17.20-19.00).

Andre periode: 29.06 (ettermiddag)

Tredje periode: 28.07 (kveld)

Værforhold

Første periode: Lettskyet pent vær. SV stille-svak vind. Ca. 15 °C.

Andre periode: Delvis skyet oppholdsvær. Ø flau vind-svak vind. Ca. 20 °C.

Tredje periode: : Skyet og delvis skyet, noen få regndråper. SØ stille-svak vind. Ca. 15 °C.

Fenologi

Første periode: ca. 75% isfritt, myrdammen isfri. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre/tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 4. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Storhåen.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	1	B
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	1	B
Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	2	B
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	1 (hann)	B
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	4 (1 par)	C
Sjørre*	<i>Melanitta fusca</i>	6 (3 par)	C
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	2 (1 par)	C
Dvergalk	<i>Falco columbarius</i>	1	B
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	3	B
Trane*	<i>Grus grus</i>	1 (1 reir)	D
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	2	B
Enkeltebekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	2	B
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	2 (1 par)	C
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	1	B
Grønnsilk	<i>Tringa glareola</i>	1	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	6	B
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	2 (1 kull)	D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	4	B
Rødnebb-/makrellterne	<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>	3	B
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	4 (2 par)	B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	3	B
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	3	C
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	7	B
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	5	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	2	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	21	C
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	1	B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	2	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	23	C
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	2	B
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	44	C
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	5	C

SUM: 32 (33)arter

Kommentarer

Smålom:

Ett ind. hørt i Storhåen 28.05 etter at registreringsperioden var over.

Storlom:

Ett individ lå midt ute på Storhåen 28.05.

Sjørre:

Tre par ble sett i en myrdam sørøst for Storhåen 28.05. UTM-koordinater: PQ 461 641.

Dvergfalk:

Ett individ ble sett flygende over området i sørøstenden av Storhåen 28.05.

Trane:

Ett individ ble sett rugende ved Storhåen 28.05.

D. LANGSELVA

Områdebeskrivelse

Vassdraget er omkranset av bjørkeskog på begge sider. Noe siv langs breddene i de nedre delene. I de øvre delene er fallet i terrenget større, og her er det noen fossefall.

Parti fra øvre del av Langselva 29. mai.

Tidspunkt

Første periode: 29.05 (kl. 07.10-08.35).

Andre periode: 27.06

Tredje periode: Ikke besøkt.

Værforhold

Første periode: Delvis skyet pent vær. SV svak vind. Ca. 10 °C.

Andre periode: Lettskyet og delvis skyet pent vær. Ø flau vind-svak vind. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Vassdraget var helt isfritt. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 5. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Langselva.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	1 (1 kull)	D
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	1	B
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	2	B
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	1 (hann)	B
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	1	B
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	1	B
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	2	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	5	C
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	1	B
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	8	C
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	5	C
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	1	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	9 (1 reir)	D
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	5	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	13	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	12	C
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	1	B
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	19	C
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	8	C

SUM: 19 arter

E. KJELLARHÅEN-LERVAHÅEN

Områdebeskrivelse

Vannene er omkranset av bjørkeskog på begge sider, og på østsiden av vannene er det store partier med gammel bjørkeskog. Her var det mange tørrstubber og læger med mye kjuker. Området er karrig og det er lite siv langs breddene. Det er tre holmer i Lervahåen, samt ei hytte på nordsiden.

Parti fra Lervahåen mot nord 29. mai. Gråsida sentralt i bakgrunnen.

Tidspunkt

Første periode: 29.05 (kl. 08.30-11.15).

Andre periode: 28.06

Tredje periode: Ikke besøkt.

Værforhold

Første periode: Delvis skyet oppholdsvær. SV svak vind. Ca. 15 °C.

Andre periode: Lettskyet og delvis skyet pent vær. Ø stille-svak vind. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Vannene var helt isfrie. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 6. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Kjellarhåen-Lervahåen.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	3 (1 reir)	D
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	5 (1 par)	C
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	2 (1 par)	C
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	3 (1 par)	C
Fiskeørn*	<i>Pandion haliaetus</i>	1	A
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	7	B
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	4	B
Enkeltebekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	5	B
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	1	B
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	1	B
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	1	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	6 (1 par)	C
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	7 (1 reir)	D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	4 (1 reir)	D
Rødnebb-/makrellterne	<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>	3	B
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	1	B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	2	B
Dvergspett* [†]	<i>Dendrocopos minor</i>	-	-
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	11	C
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	2	C
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	1	B
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	7	B
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2 (1 reir)	D
Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	1	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	3	B
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	2	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	7	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	20	C
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	1	B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	2	B
Ravn	<i>Corvus corax</i>	2	C
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	18	C
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	2	C
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	37 (3 reir)	D
Grå-/polarsisik	<i>Carduelis flammea/hornemanni</i>	2 (1 reir)	D
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	9	C

SUM: 33 (36) arter

Kommentarer

Storlom: Tre individer midt ute på Lervahåen 29.05. Ett rugende individ i Lervahåen 28.06.

Fiskeørn:

Ett individ ble sett flygende over Lervahåen 29.05.

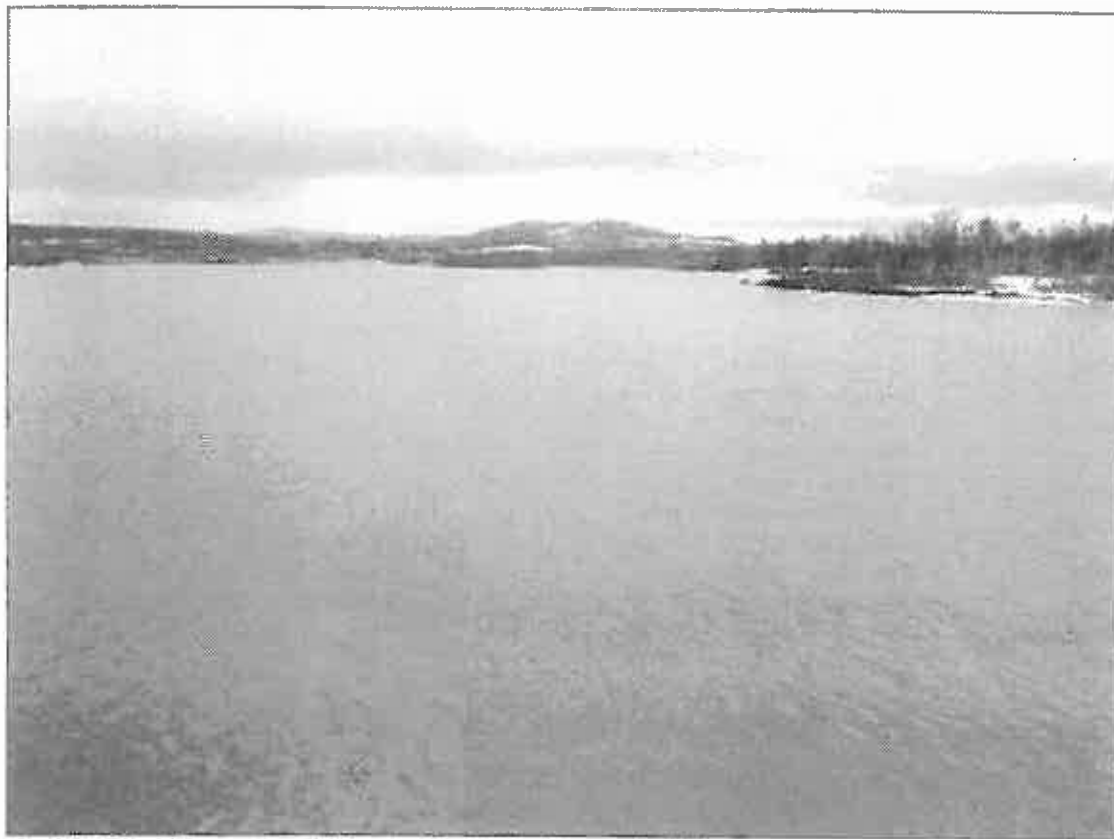
Dvergspett:

Ett gammelt reirhull av sannsynligvis denne art ble funnet i en morken bjørk på sørsida av Lervahåen 29.05.

F. BLANKHÅEN

Områdebeskrivelse

Mye av vannet er omkranset av bjørkeskog i sør og øst, og innehar to mindre holmer . I nord og vest er det mye åpent lende ned til vannet, og det er lite siv langs breddene. Det er fem hytter på østsiden av vannet. Elva fra Langen (Tydal) hører også med i delområdet.

Parti fra Blankhåen mot nord 29. mai. Møsjødalsvola sentralt i bakgrunnen.

Tidspunkt

Første periode: 29.05 (kl. 10.00-12.00).

Andre periode: 28.06

Tredje periode: Ikke besøkt.

Værforhold

Første periode: Skyet og delvis skyet med noen få lette regnbyger. SV svak vind. Ca. 15 °C.

Andre periode: Lettskyet og delvis skyet pent vær. Ø stille-svak vind. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Vannet var helt isfritt. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 7. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Blankhåen.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	2 (1 kull)	D
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	3 (1 par)	C
Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	1	B
Dvergfolk	<i>Falco columbarius</i>	2 (1 reir)	D
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	2	B
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	3	B
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	2 (1 par)	C
Enkeltebekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	2	B
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	1	C
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	2 (1 par)	C
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	1	C
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	1	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	4	C
Fiskeråke	<i>Larus canus</i>	3 (1 reir)	D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	2	C
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	1	B
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	1	B
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	1	C
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	1	B
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	5	C
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	1	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	4	C
Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	6	C
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	17	C
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	3	C

SUM: 27 arter

Kommentarer

Tårnfalk:

Ett individ ble sett flygende over området mot nordvest 29.05.

Dvergfolk:

Ett par hekket i et gammelt kråkereir. Begge voksenfuglene varslet kraftig både 29.05 og 28.06.

UTM-koordinater: PQ 475 665

G. VÅTMARKSSYSTEMET MELLOM STORHÅEN OG KNUGLAN

Områdebeskrivelse

Området er en mosaikk av myrområder, dammer/tjern og bjørkeskog. En del gammel og storvokst bjørkeskog mellom Lakstjønna og Storhåen, samt i området vest for Langtjønna. I disse områdene finnes det en del tørrstubber. Lite siv i de største tjernene, men i dammene er det en del siv. Det er ingen hytter i området.

Parti fra de sentrale delene av våtmarksområdet mot nord 29. juli. Firkantåtkista sentralt i bakgrunnen.

Tidspunkt

Første periode: 29.05 (kl. 12.50-18.40).

Andre periode: 27.-28.06

Tredje periode: 29.07

Værforhold

Første periode: Skyet og delvis skyet med noen få lette regnbyger. SV svak vind. Ca. 15 °C.

Andre periode: Lettskyet og delvis skyet pent vær. Ø stille-svak vind. Ca. 20-25 °C.

Tredje periode: Lettskyet og klart pent vær. SØ svak vind-lett bris. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Alle tjern og dammer var helt isfrie. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Andre/tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 8. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Våtmarkssystemet mellom Storhåen og Knuglan.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	5 (1 reir)	D
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	5	B
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	2 (1 par)	C
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	5 (2 par)	C
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	8 (1 kull)	D
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	4 (1 par)	C
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	7 (2 kull)	D
Sjørør*	<i>Melanitta fusca</i>	6 (2 kull)	D
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	1 (hunn)	B
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	2 (1 par)	C
Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	2 (1 kull)	D
Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>	1 (hunn)	B
Trane*	<i>Grus grus</i>	1 (1 reir)	D
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	6 (2 par)	D
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	6 (3 par)	D
Enkeltebekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	4	C
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	1	C
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	4 (2 par)	C
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	18 (7 par)	D
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	4	C
Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	9 (1 par)	C
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	7 (1 reir)	D
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	5 (1 reir)	D
Rødnebb-/makrellterne	<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>	7	B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	5	B
Jordugle	<i>Asio flammeus</i>	1	B
Dvergspett* [#]	<i>Dendrocopos minor</i>	-	-
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	21 (1 kull)	D
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	4 (1 kull)	D
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	11 (1 kull)	D
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	15 (1 reir)	D
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	2	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	9	C
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	35	C
Granmeis	<i>Parus montanus</i>	7	B
Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	1	B
Kråke	<i>Corvus corone</i>	6	B
Ravn	<i>Corvus corax</i>	3	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	37	C
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	1	B
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	59 (1 reir)	D
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	11 (2 kull)	D

SUM: 41 (43) arter

Kommentarer

Smålom:

Ett par i en dam 29.05, ett rugende individ og en voksenfugl ble sett i samme dam 27.06. Ett individ i en dam øst for Gjedd tjønna 29.05, og sannsynligvis samme individ i en dam sørøst for Lakstjønna 29.05. UTM-koordinater: PQ 475 639 og PQ 474 634. To individer sett flygende over Skallbekktjønna 29.05. Ett individ i Gjedd tjønna 29.07. UTM-koordinater: PQ 472 640.

Storlom:

Ett individ sett flygende over området mot vest 29.05. Fire individer lå i Djuptjønna 29.05, og ett individ samme sted 28.06. UTM-koordinater: ca. PQ 478 642. Ett individ sett flygende over området 29.07.

Sjøorre:

To par ble sett i Gjedd tjønna 29.05. UTM-koordinater: PQ 472 640. Ett par ble sett i en myrdam sørvest for Langtjønna 29.05. UTM-koordinater: PQ 467 647. En hunn med sju unger i en myrdam nordøst for Gjedd tjønna 29.07. UTM-koordinater: PQ 474 642. En hunn med sju unger i en myrdam nordvest for Gjedd tjønna 29.07. UTM-koordinater: PQ 469 642.

Trane:

Ett rugende individ i en myrdam 29.05. Ett engstelig individ sett ved samme myrdam 27.06. I tillegg ble ett individ hørt i nærheten.

Jordugle:

Ett individ ble sett jaktende over området 29.05.

Dvergspett:

To gamle reirhull ble funnet i en morken bjørk i kanten av en myr nordvest for Lakstjønna 29.05. UTM-koordinater: PQ 467 641. Ett gammelt reirhull av sannsynligvis denne art ble funnet i en morken bjørk i kanten av en myr øst for Storhåen 27.06. UTM-koordinater: PQ 462 645.

H. UTLØP ØVERSJØEN - ONERHOLET

Områdebeskrivelse

Området er strekker seg lang nordsiden av Rien, og er i stor grad bevokst med bjørkeskog. Noe myr rundt Onerholet. Noen små holmer ved utløpet av Øversjøen, samt en holme i Onerholet. I Onerholet er det en del siv langs kantene. Det er ca 9 hytter/sætrer i området.

Parti fra Onerholet mot nord 29. juli. Langsvola i bakgrunnen.

Tidspunkt

Første periode: 28.05 (kl. 21.50-22.00) og 29.05 (kl. 17.30-18.30).

Andre periode: Ikke besøkt

Tredje periode: 29.07

Værforhold

Første periode: 28.05 - Lettskyet pent vær. SV stille-svak vind. Ca. 15 °C. 29.05 - Skyet og delvis skyet med noen få lette regnbyger. SV svak vind. Ca. 15 °C.

Tredje periode: Lettskyet og klart pent vær. SØ svak vind-lett bris. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: En stor råk langs nordsiden av Rien, mens det var is lenger ute. Onerholet isfritt. 5-10% snødekke i terrenget rundt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 9. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Utløp Øversjøen - Onerholet.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	1	B
Storlom*	<i>Gavia arctica</i>	2 (1 par)	C
Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	2 (1 par)	C
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	1	B
Sjørørre*	<i>Melanitta fusca</i>	1 unge	D
Siland	<i>Mergus serrator</i>	1 (hunn)	B
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	5	B
Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>	1 (hann)	B
Enkeltebekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	2	B
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	2	B
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	3 (1 par)	C
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	2 (1 par)	C
Grønnsilk	<i>Tringa glareola</i>	1	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	4	C
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	3	B
Rødnebb-/makrellterne	<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>	3	B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	1	B
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	1	B
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	7	C
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	3	B
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	2	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	5	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	8	C
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	12	C
Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	1	B
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	12	B
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	4	B

SUM: 27 (28) arter

Kommentarer

Smålom:

Ett individ fløy over området 29.05. Ett individ lå nord i Rien mellom Øyvollen og Råvollen 29.07.

Storlom:

Ett par lå ved holmene ved utløpet av Øversjøen 28.05.

Sjørørre:

En dununge sett ved utløpet av Øversjøen 29.07. UTM-koordinater: PQ 446 632.

I. SØR FOR TJERRÅA - LITLRIEN

Områdebeskrivelse

Området dekker området øst for riksvegen fra Tjerråa til Storbekken sør for Litlrien, og er i stor grad bevokst med bjørkeskog. En del myr rundt Litrien og sørover langs Storbekken, samt ved Tverratjønna. I området sør for Litlrien er det en del siv og vierkjerr langs bekkekantene. Det er ei hytte og noen naust i området ned mot Rien.

Tidspunkt

Første periode: 03.06 (kl. 09.45-14.00).

Andre periode: Ikke besøkt

Tredje periode: 29.07

Værforhold

Første periode: Lettskyet pent vær. S stille-svak vind. Ca. 20 °C.

Tredje periode: Lettskyet og klart pent vær. SØ svak vind-lett bris. Ca. 20-25 °C.

Fenologi

Første periode: Helt is/snøfritt. Løvet i ferd med å sprette på bjørka.

Tredje periode: Helt is/snøfritt. Løvet fullt utviklet.

Tabell 10. Arter, antall voksne individer og hekkestatus fra delområde Sør for Tjerråa - Litlrien.

Art	Latinsk navn	Antall	Hekkestatus
Krikkand	<i>Anas crecca</i>	1 (hann)	B
Toppand	<i>Aythya fuligula</i>	2 (1 par)	C
Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	1 (hann)	B
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	1 (hann)	B
Trane	<i>Grus grus</i>	2 (1 par)	C
Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	1	B
Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	2	B
Grønstillk	<i>Tringa glareola</i>	2	B
Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	1	B
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	1	B
Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	1	B
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	2	B
Gulerle	<i>Motacilla flava</i>	4	D
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	1	D
Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	6	B
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2 (1 reir)	D
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	18	C
Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	1	B
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	4	B
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	22	B
Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	3	B
Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	16 (1 reir)	D
Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	45 (1 reir)	D
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	13	B
SUM: 23 arter			

Kommentarer

Trane:

Ett par på aktuell hekkelokalitet sør for Litlrien.

Beverhytte:

Ei beverhytte i bekkesystemet sør for Litlrien. UTM-koordinater: PQ 445 625

Diskusjon

Vurdering i forhold til ulike artsgrupper

Området som helhet synes å ha en del kvaliteter når det gjelder funksjon som rasteplass for lommer på vårtrekk, da det ble observert langt flere smålom og storlom her i første periode enn senere på sommeren. Området har også betydning for disse artene når det gjelder hekking, da det ble funnet ett reir av smålom og ett reir av storlom i undersøkelsesområdet.

For ender har området kvaliteter som hekkeområde og rasteområde. Av dykkender og fiskender ble toppand (2 kull), sjøorre (4 kull), svartand (1 kull) og siland (1 kull) påvist hekkende, mens laksand ble sett i ganske store antall (21 individer) og er sannsynlig hekkefugl. Av gressendene, ble brunnakke (1 kull), stokkand (1 kull) og krikand (1 kull) påvist hekkende. En del kull av andefugl, særlig av gressender, kan ha blitt oversett under feltarbeidet. Dette fordi de har en kryptisk adferd når ungene er klekt ut, og har lett for å stikke seg bort i vegetasjonen. Rien, Langen og høyst sannsynlig vannene øst for Knuglan og innover mot Viglsjøen var islagt under første feltperiode, og en del lommer og andefugl kan ha trukket videre til disse områdene i forbindelse med hekking. Dette underbygges ved at smålom ble konstatert hekkende i Knuglan 28. juli 1985 (Bangjord 1985), samt at både territoriehevdende smålom og storlom ble observert ved Vigltjønnan under en fisketur dit 13.-14. juli 2002 (personlig obs.).

Alle delområdene ble besøkt i minst to av feltperiodene, men delområde D, E og F som ikke ble besøkt i tredje feltperiode kan ha fått for lavt antall hekkende par av andefugler. Dette har sammenheng med at flere andefugl-kull enda ikke var utklekt under andre feltperiode.

Av rovfugl ble fiskeørn, tårnfalk, dvergfalk, perleugle og jordugle observert. Bare dvergfalk ble påvist hekkende, men i gode smågnagerår kan nok området ha funksjon som hekkeområde for alle disse artene i tillegg til noen andre rovfuglarter som ikke ble registrert i 2003. Et unntak her, er fiskeørn. Nærmeste kjente hekkeområde for fiskeørna er i Femundstraktene, så individet fra undersøkelsesområdet må nok karakteriseres som et streifindivid. I smågnageråret 1985 ble følgende rovfuglarter påvist hekkende i området: Myrhauk (rødlistet), haukugle og jordugle (Bangjord 1985).

For vadefugl var artsdiversiteten forholdsvis lav. Bare de vanligste og mest typiske vadefuglartene i fjellregionen i indre Sør-Trøndelag ble observert innenfor undersøkelsesområdet. Trane ble imidlertid påvist hekkende med to reir, og hever kvaliteten for artsgruppen vadefugler. For en del arter vadefugl var det relativt godt samsvar mellom antall individer registrert under første feltperiode og antall sannsynlig/påvist hekkende par registrert i

de to siste periodene. Dette gjelder trane, vipe, rugde, småspove og rødstilk. For disse artene danner oppgitt antall påvist/sannsynlig hekkende par trolig et godt bilde av den virkelige hekkebestanden i området. Av artene heilo, enkeltbekkasin, gluttsnipe, grønnsilk og strandsnipe ble det registrert relativt mange individer i første feltperiode sammenliknet med registrerte påvist/sannsynlig hekkende par i de to siste periodene. Dette kan ha sammenheng med at en del individer av disse artene trakk videre til nærliggende/høyereliggende områder i forbindelse med hekking. Delområde B, deler av C, H og I som ikke ble besøkt i andre feltperiode kan ha fått for lavt antall påvist/sannsynlig hekkende par av vadefugler. Dette har sammenheng med at flere vadefugl-par ble konstatert å være ferdige med årets hekking før tredje feltperiode.

Av måkefugler og terner, ble fiskemåke og rødnebbterne påvist hekkende. Antall påvist/sannsynlig hekkende par av disse to artene stemmer trolig ganske godt med virkeligheten. Det ble ikke observert spettefugler i området, men funn av gamle dvergspettthull indikerer at området kan ha en viss funksjon for denne arten. De gamle reirhullene av denne arten ble funnet i litt eldre bjørkeskog som inneholdt en del tørrstubber.

Av spurvefugler ble det kun observert arter som er vanlig utbredt i fjellregionen i Trøndelag. Gråsisik forekom i store antall, men dette store antallet kan nok tilskrives et godt frørår på bjørka i dette året. Spurvefugler som forekommer i rikere fjellbjørkeskog, for eksempel trepiplerke, gulsanger, munk og gråfluesnapper ble ikke registrert. Noen sent-trekkende arter av spurvefugl kan ha blitt oversett under feltarbeidet. Dette gjelder i hovedsak i forhold til de delområdene som ikke ble besøkt i den andre feltperioden. Dette har sammenheng med at de eventuelt ikke var ankommet under første feltperiode, og vil være ferdig med sangperioden under tredje feltperiode. Antall oppgitt sannsynlig/påvist hekkende par av spurvefugl vil være langt fra virkeligheten, men forholdet i antall mellom artene vil trolig være representativt.

Av arter/hekkefunn som ikke ble registrert i 2003, men som er registrert i undersøkelsesområdet tidligere nevnes: To sildemåker i Djuptjønna i juli 1968 (Suul 1977), havelle sett 5. juli 1983 (Bekken 1984), stjertand-par i Storhåen 02.06.1991 (Thorleif Thorsen pers. medd.), 2 par bergand i Storhåen 21.05.1994 (Thorleif Thorsen pers. medd.), 3 individer av svømmesnipe i Storhåen 26.05.1995, 10 svømmesniper i område G, hvorav to par med hekkeadferd 17.06.1995 samt to individer av svømmesnipe i område G med hekkeadferd 13.07.1997 (Thorleif Thorsen pers. medd.), et individ av dobbelbekkasin i Øversjøen 04.06.1995 (Thorleif Thorsen pers. medd.), fossefall- reir av året i Kjellarhåen 5. juli 1983 og 28. juli 1985 (Bekken 1984, Bangjord 1985), syngende gulsanger i Brentvollidalen 5. juli 1983 (Bekken 1983), myrhauk med unger, haukugle med unger og jordugle med bytte ved Øversjøen 28. juli 1985 (Bangjord 1985), en dompap og to korsnebb sp. 28. juli 1985 (Bangjord 1985).

Rødlistede arter

I undersøkelsesområdet ble det i 2003 observert seks arter (smålom, storlom, svartand, sjøorre, fiskeørn, trane) som står på den norske rødlista (DN 1999), og av disse ble smålom, storlom, svartand, sjøorre og trane konstatert hekkende med til sammen 9 par. I tillegg ble det funnet gamle reirhull av dvergspett, men uten at individer av arten ble registrert. Ved registreringer i 1985 ble følgende funn av rødlistede arter oppgitt: en voksen smålom med en ved Lakstjønna, en svartand hunn med seks unger i Øversjøen, en sjøorre hunn med åtte unger i Onerholet, et myrhauk-kull i vierkrattene på vestsiden av Øversjøen, en storlom i Djuptjønna, trane hørt i området (Bangjord 1985). Ved registreringer i 1983 ble følgende funn av rødlistede arter oppgitt:

svartand, sjøorre og trane konstatert hekkende med til sammen 9 par. I tillegg ble det funnet gamle reirhull av dvergspett, men uten at individer av arten ble registrert. Ved registreringer i 1985 ble følgende funn av rødlistede arter oppgitt: en voksen smålom med en ved Lakstjønna, en svartand hunn med seks unger i Øversjøen, en sjøorre hunn med åtte unger i Onerholet, et myrhauk-kull i vierkrattene på vestsiden av Øversjøen, en storlom i Djuptjønna, trane hørt i området (Bangjord 1985). Ved registreringer i 1983 ble følgende funn av rødlistede arter oppgitt: en voksen storlom med unge i Storhåen, tranepar med unge nord for Rien, to smålom i Lakstjønna samt tre overflygende individer, to sjøorre-hanner i Øversjøen og et individ sjøorre i Lakstjønna, havelle registrert i området (Bekken 1984). Thorleif Thorsen har ved registreringer i perioden 1991-1997 observert rødlisteartene stjertand, bergand, dobbeltbekkasin (se over for nærmere angivelse av sted og tidspunkt) og fiskørn (observert ved Hyllingen 13.07.1996) i området.

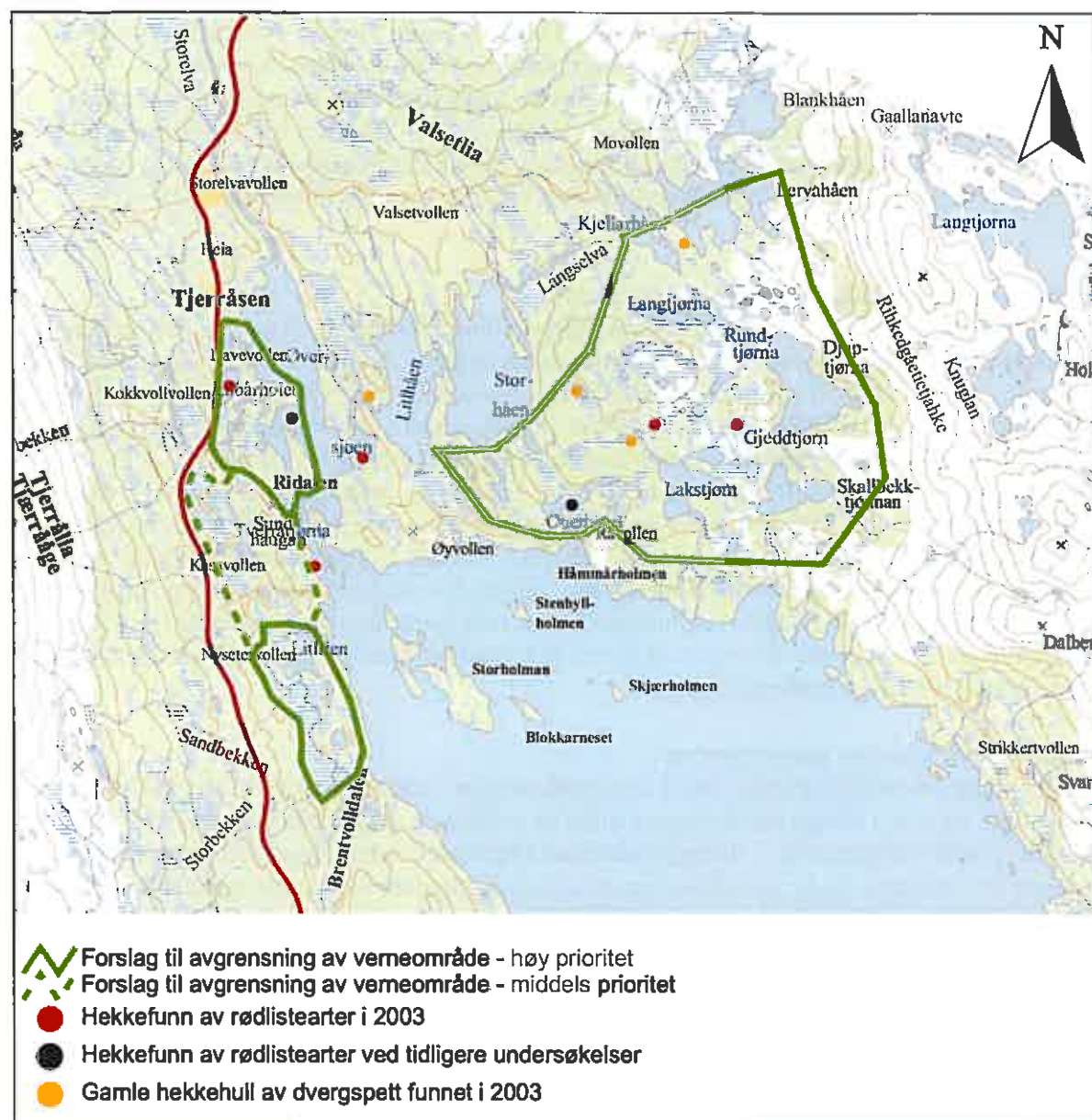
Vurdering av delområdenes ornitologiske verdi

Av de enkelte delområdene synes våtmarksområdet mellom Storhåen og Knuglan (delområde G) å ha de høyeste kvalitetene som hekkeområde for artsgruppene lommer, andefugl og vadefugl. Til sammen 35 par med våtmarksfugl ble registrert med påvist eller sannsynlig hekking innenfor dette delområdet. Av rødlistede arter ble smålom (1 par), sjøorre (2 par) og trane (1 par) påvist hekkende. Likeså ble det innenfor dette området funnet partier med eldre bjørkeskog som inneholdt gamle dvergspettthull. Delområde G virket å være lite trafikkert av mennesker, da det var lite spor etter menneskelig aktivitet å se. Området Øversjøen med Åbbårholet (delområde A) har betydning som hekkeområde for ender og vadefugl. Her ble 13 par med våtmarksfugl registrert med påvist eller sannsynlig hekking. Av rødlistede arter ble svartand (1 par) og sjøorre (1 par) påvist hekkende. Lervahåen (delområde E) har betydning som hekkeområde for storlom, da ett par ble påvist hekkende. Storhåen (delområde C) har betydning som hekkeområde for trane, da ett par ble påvist hekkende.

Aktuelle delområder for naturreservat

Et todelt naturreservat foreslås opprettet i de områdene som hadde høyest tetthet av hekkende våtmarksfugl, og som i tillegg hadde høyest andel av rødlistede arter. I øst foreslås hele delområde G som naturreservat. I tillegg innlemmes Onerholet, den sørlige kilen av Storhåen, dam sørøst for Storhåen og de sørlige/østlige delene av Kjellarhåen-Lervahåen. Innenfor denne avgrensningen ble et par smålom, et par storlom, to par sjøorre og to par trane påvist hekkende. Dette er arter som er rødlistet (DN 1999) og sårbare for forstyrrelser og vannstandsendringer i form av vannkraftutbygging og drenering. Videre ble det funnet flere gamle reirhull av dvergspett innenfor området. Denne arten er rødlistet og sårbar i forhold til hogst av gammel løvskog og fjerning av tørrtrær (DN 1999). Ingen vesentlige inngrep ble registrert i dette området. I vest foreslås Åbbårholet, kilen vest i Øversjøen nord for Åbbårholet, Tjerråa øst for riksvegen og vestre bredd av Øversjøen fra kilen nord for Åbbårholet i nord t.o.m. den store holmen i sør, samt Litlrien og myrdragene sør for denne, innlemmet i et naturreservat. Innenfor denne avgrensningen ble et par svartand og et par sjøorre påvist hekkende, mens trane var sannsynlig hekkefugl. Videre har dette området tilhold av bever, da to beverhytter og ferske gnag av bever ble registrert. I tidligere feltundersøkelser, ble en spillplass for dobbeltbekkasin (rødlistet) registrert her, samt at den sjeldne myrhauken ble påvist hekkende. Området vest for Øversjøen og sør for Litlrien har i tillegg også botaniske verdier, da disse er klassifisert som rike områder med spesielle artsforekomster (Elven & Hveem 1986). Bortsett fra noen naust, er det ingen vesentlige inngrep i området. Ved en opprettelse av et todelt naturreservat i de nevnte områdene, vil en få

sikret de områdene som ble registrert å ha høyest verdi for hekkende våtmarksfugl, og som samtidig har botaniske kvaliteter. For rastende våtmarksfugl på vårtrekk synes imidlertid nesten hele undersøkelsesområdet å ha kvaliteter.

Figur 2. Foreslått avgrensning av naturreservater i undersøkelsesområdet. Rødlistede arter unntatt offentlighet er ikke plottet på kartet. Målestokk 1:35 000. NB50-Kartbase LKS82003-03647

Gammelt reirhull av dvergspett, *Dendrocopos minor* 29. juli.

Litteratur

- Bangjord, G. 1985.** Kopi av feltboknotater 27-28. juli 1985.
- Bekken, J. 1984.** Øvre Glomma. Ornitologiske interesser og konsekvenser av planlagt utbygging. Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo. Rapport 71.
- Direktoratet for naturforvaltning. 1999.** Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3: 1-162.
- Elven, R & Hveem, B. 1986.** Øvre Glåma. Botaniske verdier og konsekvenser av planlagt utbygging. Vassdragsforsk. Program for naturforvaltning. Rapport nr. 92.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.). 1994.** Norsk Fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 551 s.
- Miljøverndepartementet, St. meld. Nr. 62 (1991-92). 1992.** Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.
- Myklebust, M. 1996.** Trua arter i Sør-Trøndelag. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen rapport 1996-4: 1-136.
- Suul, J. 1977.** Fuglefaunaen og en del våtmarker av betydning i Fjellregionen, Sør-Trøndelag. Universitetet i Trondheim. K. Norske Vidensk.selsk. Mus., Zool. Ser. Rapport nr. 5.

Miljøvernadv. i Sør-Trøndelag - Rapporter utgitt fra 1990

1990	Rapport 1/90 Årsrapport VAR-seksjonen 1989	UTGÅTT	1991	Rapport 5/91 Overvåkning av 6 innsjøer/vassdrag i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 2/90 Mindre lakse- og sjøørretvassdrag i Sør-Trøndelag.	UTGÅTT	1991	Rapport 6/91 Spesialavfall i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 3/90 Miljøhensyn i jordbruksområdene	UTGÅTT	1991	Rapport 7/91 Store rovdyr i Sør-Trøndelag og jerven i Dovre/Rondane, 1991. Bestander, konflikter og tiltak.	
1990	Rapport 4/90 Hyttenes vannforsyning	FÅ EKS.	1992	Rapport 1/92 Natur- og friluftsverdier i Hofstadelvas nedbørfelt.	UTGÅTT
1990	Rapport 5/90 Registreringer av bjørn, jerv og ulv i Sør-Trøndelag i 1989	UTGÅTT	1992	Rapport 2/92 Overvåkning av lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Sør-Trøndelag.	
1990	Rapport 6/90 En ornitologisk konsekvensanalyse av Rusasetvatnet i Ørland kommune, Sør-Trøndelag, etter nedtappingen		1992	Rapport 3/92 Utviklingen i elgstammen i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 7/90 Jerveforvaltningen i Dovre/Rondane-regionen		1992	Rapport 4/92 Tilstand og status for vann og vassdrag i Sør-Trøndelag (Rådgivende Biologer)	
1990	Rapport 8/90 De frivillige organisasjoner - Et potensiale i den lokale viltforvaltning?		1992	Rapport 5/92 Utkast til verneplan for sjøfugl i Sør-Trøndelag fylke	
1990	Rapport 9/90 Arealavrenning fra jordbruksareal	FÅ EKS.	1992	Rapport 6/92 Vurdering av drikkevannskildene i Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 10/90 Elgmerkingsprosjektet i Selbu og Tydal	FÅ EKS.	1993	Rapport 1/93 Avfallsplan for Sør-Trøndelag	
1990	Rapport 11/90 En analyse av det elvenære landskapet langs Orkla		1993	Rapport 2/93 Handlingsplan for oppgradering av avfallsplasser i Sør-Trøndelag	
1991	Rapport 1/91 Dovre/rondane jervregion. Årsrapport frå eit forvaltningssamarbeid mellom fylkesmennene i Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal og Oppland.	UTGÅTT	1993	Rapport 3/93 Villrein og inngrep i Knutshø villreinområde	
1991	Rapport 2/91 Bjørn, jerv, ulv og gaupe i Sør-Trøndelag 1990	UTGÅTT	1993	Rapport 4/93 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene	UTGÅTT
1991	Rapport 3/91 Årsrapport fra landbrukskontrollen 1990.	UTGÅTT	1994	Rapport 1/94 Steinsdalselva Natur-, kultur og friluftslivsverdier	
1991	Rapport 4/91 Strategisk plan 1991 - 1995 Virksomhetsplan 1991	UTGÅTT	1994	Rapport 2/94 Forurensningsundersøkelser i 12 vassdrag i Sør-Trøndelag	
			1994	Rapport 3/94 Hvem, hva, hvor i vassdragsforvaltningen	
			1994	Rapport 4/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Skogreservatene	UTGÅTT

1994	Rapport 5/94 Fylkesplan for utslipp til gode sjøresipienter		1995	Rapport 6/95 Resultatkontroll i 16 sidevassdrag til Orkla og Gaula	
1994	Rapport 6/94 Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap - S-T fylke	UTGÅTT	1995	Rapport 7/95 Statusrapport om flora/vegetasjon og fauna i det foreslåtte verneområdet Forelhogna i Sør-Trøndelag	UTGÅTT
1994	Rapport 7/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Våtmarkereservatene og fuglefredningsområdene	UTGÅTT	1995	Rapport 8/95 Handlingsplan for friluftsliv i Sør-Trøndelag	FÅ EKS.
1994	Rapport 8/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap III Sølandet, Røros kommune	UTGÅTT	1996	(Rapport 1/96) Miljøtilstanden i Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 9/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap II		1996	Rapport 2/96 Forvaltningsplan for moskus på Dovre	
1994	Rapport 10/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Nasjonalparker, landskapsvernområder, plantefredningsområder og naturminner i S-T	UTGÅTT	1996	Rapport 3/96 Statusrapport for dyrelivet i det foreslåtte verneområdet på Dovrefjell i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 11/94 Referat fra seminar om miljøkriminalitet og miljøsamarbeid		1996	Rapport 4/96 Trua arter i Sør-Trøndelag	
1994	Rapport 12/94 Vern av biologisk mangfold Tema: Myrreservatene Oversikt over naturfaglig kunnskap I		1996	Rapport 5/96 Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Sør-Trøndelag Sluttrapport for Sør-Trøndelag	
1995	Rapport 1/95 Beitemarkssopp i seterlandskapet i Budalen, Midtre Gauldal, i 1994	UTGÅTT	1996	Rapport 6/96 Undersøkelser av beitemarkssopp, flora og vegetasjon i seterlandskapet i Dindalen, Unndalen, Vinstradalen og Åmotsdalen i Oppdal, Sør-Trøndelag i 1996.	
1995	Rapport 2/95 Seterlandskapet i Budalen og Endalen, Midtre Gauldal, Midt-Norge Kulturføniske og økologiske forhold i fjellet kulturlandsskap	UTGÅTT	1997	Rapport 1/97 Slamplan for Sør-Trøndelag	
1995	Rapport 3/95 Elveoslandskap i Sør-Trøndelag fylke En statusrapport	UTGÅTT	1997	Rapport 2/97 Forvaltning og utnyttelse av tangforekomstene i Grandefjæra naturreservat, Ørland kommune.	
1995	Rapport 4/95 Vern av biologisk mangfold Tema: Våtmarksreservatene I Verneområdene i Gaulosen - oversikt over naturfaglig kunnskap	UTGÅTT	1997	Rapport 3/97 Statusrapport for kvartærgeologi, flora/vegetasjon og fauna i Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og i det foreslåtte verneområdet i Roltdalen.	UTGÅTT
1995	Rapport 5/95 Miljøvern i kommunene - delrapport Status og utfordringer		1997	Rapport 4/97 Forvaltningsplan for Hosensand landskapsvern- og plantefredningsområde, Leinslia naturreservat og Rønningen naturreservat.	
			1997	Rapport 5/97 Beredskap mot akutt forurensning - implementering av MOB-modellen og utarbeidelse av digitale miljøprioriteringskart	
			1998	Rapport 1/98 Vannkvalitet i 5 mindre elver og 5 innsjøer i Sør-Trøndelag	
			1998	Rapport 2/98 Vern av biologisk mangfold. Tema: Våtmarksverneområdene II. Verneområdene i Froan - Oversikt over naturfaglig kunnskap.	

- 1998 Rapport 3/98
Reanalyse av vegetasjon i Gaulosen naturreservat,
Melhus kommune, 1998
- 1999 Rapport 1/99
Forvaltningsplaner for Apoteket naturreservat, Flå-
Slipran naturreservat, Granøyen plantefredningsområde
og Sjømyråsen naturreservat
- 1999 Rapport 2/99
Forvaltningsplan for Garbergmyra naturreservat,
Meldal kommune
- 1999 Rapport 3/99
Overvåkingsplan for ferskvannsforkomster
i Sør-Trøndelag
- 1999 Rapport 4/99
Reindriftens brukerrapport om Roltdalen
- 2000 Rapport 1/2000
Kultiveringsplan for vassdrag i Sør-Trøndelag
Del I Innlandsfisk
- 2000 Rapport 2/2000
Fuglelivet i seks våtmarksreservat i Sør-Trøndelag 1999
Gåstjønnan, Holtvatna og Hukkelvatna i Midtre Gauldal
Nordre Snøfjelltjønn i Oppdal
Slettestjønn i Rennebu
Litjbumyra i Meldal
- 2001 Rapport 1/2001
Laksefisket i og rundt Trondheimsfjorden 1966 – 1997
Statistikk over sjø- og elvefisket illustrert ved figurer
- 2003 Rapport 1-2003
Ornitologiske registreringer i Ridalen, Røros kommune,
våren og sommeren 2003.
- 2003 Rapport 2-2003
Naturfaglig statusrapport for Hyllingsdalen.
Flora, fauna, geologi og vassdragsnatur i det foreslåtte
verneområdet i Hyllingsdalen.
- 2003 Rapport 3-2003
Naturfaglig statusrapport for Sylan.
Flora og vegetasjon, fauna, geologi og landskap i det
foreslåtte verneområdet i Sylan, Tydal kommune.
- 2003 Rapport 4-2003
Ornitologiske registreringer i det foreslåtte verneområdet
i Sylan, Tydal kommune.
Rapport fra kartleggingen sommeren 2003.

